

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

V. Poenae corporeae securissima sunt satisfactionis via: nihilque iis
praestantius ad auertenda irati Numinis flagella, alioquin infligenda in hâc
vitâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

§. V.

Pœna corporeæ, securissima sunt satisfactionis via: nihilque
iis præstantius ad auertenda irati Numinis flagella, a-
lioquin infligenda etiam in hâc vitâ.

36. Verum inquies, cùm Contritio seu dolor animi tam eximius
esse possit, vt non culpæ tantummodò, sed & pœnarum om-
nium gratiam à Deo referat; cur præter dolorem animi, pœ-
nam quoque corpori inurimus? Sane contritioni incumbendum
esset impensius; & quod domandæ exercendæque carni studium
insumitur, ut iliori longè operâ in actus illos egregios animæ con-
feretur. Ita quidem tu. Et vt video, constitutum tibi est, cor-
poris caussam agere, illudque omni prorsus eximere incommo-
do. Hoc verò si agis, en alteram tibi corporis liberandi pando
viam, imprimis facilem & jucundam. De satisfactione in hâc
mortali vitâ Deo exhibendâ, nulla tibi sit curatio; viue hilari-
ter, & placidi tibi fluant dies; tantum tecum statue, te, quid-
quid à te pœnarum pro peccatis commissis jure exigitur, in al-
terâ demum vitâ, purgatorios inter ignes, subiturum, debita-
que omnia expuncturum isthic fidelissimè. In purgatoriis igni-
bus sane nihil quidquam patietur corpus; & sic, carnem omni
pœnae subtraxeris, & tamen satisfactio plena, ea que quæ jure ri-
gidissimo potest exigi; Numini exhibebitur. Ecquid arridet hic
ram placidus cuticulae curandæ modus? quin ergo eum rebus tuis
admoveas? facilior enim hæc longè est satisfaciendi via sine cor-
poris incommodo, quam si contritionis actibus ciendis vaces;
quorum reliquiæ satis asperæ, non rarò in corpus ipsum solent
redundare, non sine carnis incommodo. Ut quid igitur tantil-
lo etiam doloris sustinendi periculo, tam teneram carnem com-
mittere, vbi tutior est pœnas omnes corporeas euadendi via?

Contritione
potest deleris
omnis pena
realis.

Potest et-
iam pecca-
tor omnem
satisfac-
tio-
nem dif-
fere ut que
ad alteram
vitam in
purgatorio.

37. Ne tamen adhuc quidquam præceps statue. An enim, si vel
Contritionem, vel per ignes purgatorios, pœnis debitissimæ vis satis-
facere, non vidès illico te argumentis omnibus premi, quibus
præcedenti paragrapho, ineptiam tuam demonstrauimus? Istud e-
nim rursus vrgeo, quâ fronte aut quâ mente tu carnem satisfa-
ctioni

Sed ini-
quum est
nihil ad
satisfac-
tio-
neni can-
ferri à cora-
pore.

ctioni subtrahis, sociam criminis; totumque reconciliationis negotium à solâ mente vis confici, cùm corpus etiam, vt mox dicam, non exiguo possit, dissoluendis debitibus, sumptus in commune conferre? Certè symbolam quam potest adferat, & pro rata portione, vbi debita sunt communia, partem soluat: quod imprimis æquum est, & rationi consonum. Ut quid enim ab animâ exigitur, vt ipsa aut mentis aciem ita intendat, vt vnum Contritionis actum, aut certè iteratis vicibus plures excitet, per quos pro pœnis debitibus satisfiat, cùm nec anima sola in ære alieno sit, vt jam sèpius dixi, & cùm præterea non ita constare possit, ecquando interiores illi animi actus ritè efformentur; ac proinde non adeo certus sit pœnitens, an aliquam debitorum partem expunxerit? contrà verò pœnæ corporeæ manifestæ sint & sensu ipso percipiuntur, neque vilam dum à corpore sunt exactæ, satisfactionis, alicujus saltem, Deo datæ, relinquant dubitationem?

Deinde si multiplicatis internis virtutum actibus, tota debitæ pœnæ moles aliquando tandem potest exhaustiri; sanè multò id fiet citius, si duabus ex partibus fiat offendæ illatæ restitutio; dolore scilicet interno animi, & corporis præterea externo cruciatu.

Licit peccato satisfactorij flammis committendâ dicebatur; fateor quidem iis tandem debitorum omnium, quorum post hanc miseram vitam erimus rei, summam expiandam, & quidem usque ad nouissimum quadrantem. Itaque ad hanc tam acerbam, omnibusque quas nobis animo possumus effingere, grauiorem pœnam, si tibi creditorem Deum procrastinare libeat, eoque animam ut debitibus satisfiat amandare; per me id quidem licet. Sed vnde id tibi constat, acceptandam à creditore comperenditionem debiti? Quis tibi fideiussor fidem fecit, flagra dum adhuc in viuis es, non expeditum Deum, factæque sibi injuriæ pœnas, suâ manu de te non sumpturum, quastu, tam parum de placando Numinis sollicitus, in aliâ vitâ tantum persoluendas, temerariè comperendinas? Differs quidem solutionem tu; sed Deus fortè nollet differri. Etenim id nemo negauerit, plurimorum quæ quotidie nobis ingeruntur malorum caussam, è peccatis non de integrō quoad pœnam condonatis, ortum ducere. Hæc morbis modò, modò fortunarum jacturâ; modò charorum pignorum, vt in Davide vidimus, morte, alijs modò atque aliis immisis cladibus, feuerum

38.

& sic sepe
in hoc mul-
to peccata
condonata
castigata.

seuerum Numen jurisque sui imprimis tenax, s^epe vlciscitur: neque si in purgatoriis ignibus integra præstanta est solutio, semper ei collibitum est expectare: & sic in præsenti vitâ, per vim quodammodo solutionem extorquet, quam sibi videt sponte non offerri. Quæ cùm ita sint, debitoresque nos agnoscamus; vt quid debiti præstationi intercedimus? Et si corporis commoda amamus tantopere, cur iratam Dei manum non auertimus, dum præuertimus? Nescis interim quâ te parte sit aggressurus Deus; fortè eâ te impetet, quâ maximè dolebit. Quantæ igitur insanæ est, voluntarias, & quas tu tibi feligere potes, pœnas auersari; & se interim offensi Numinis vindictæ committere, cui nihil adeo perspectum est, quâm quâ parte feriendus sis, vt pœna sit acerbior, tibique doleat non perfunctoriè. Itaque tu pœnas tuâ sponte tibi statue: Dei manum præoccupa; & corporis commodo si studes, corpus tu ipse volens castiga, ne castigetur nolente te.

*Itaque tu
Deum præ-
ueni casti-
gando cor-
pus.*

*Securissi-
ma hac est
ad placan-
dum Deum
via.*

39. Et vt languorem omnem excutiam, stimulosque subdam tam sancto odio; istud non verebor subnectere, quod fortassis alicui nouum videbitur; non esse alium ad satisfaciendum Deo, iustumque eius manum à nobis amoliendi modum tam expeditum & opportunum, quâm quæ à corporibus voluntariè expetuntur, iisque inuruntur pœnæ. Sic vt neque orationes profusæ, nec eleemosynæ effusæ, neque misericordiæ præstata opera, adeo tantumque satisfactionem promoueant & debitas pœnas expungant, quantum hæc, quæ tantopere commendamus, pœnitentia externa exercitia. Neque aliam dictis rationem affero, quâm Concilij Tridentini indubitatam auctoritatem, & verba mani-
Trid. fest. 14.c.8. festa. Ita habet, dum pœnitentia externa opera Ecclesiæ commendat: neque verd secundum ulla via in Ecclesiâ Dei umquam existimata fuit ad amouendam imminentem à Domino pœnam, quâm vt hæc pœnitentia opera, homines cum verd animi dolore frequentent. Ubi autem nulla via est secundum, sanè omnes huic necesse est edere, & hanc, extra dubitationem est esse securissimam. Egregiam enimuerò amicæ in se crudelitatis commendationem, ingens encomium! quod quidem peccatores miseri, multisque per totam vitam contractis debitibus irretiti, ob oculos habere par est, si aliqua persoluendi ipsis est cura; non aliud esse securum magis satisfactionis genus, quâm quod è corporis afflictione

X x x petitur.

petitur. Adeoque non aliàs magis tibi es pius, quād dum na-
turā vidēris impius.

§. VI.

*Etiam si nullæ pœnæ pro peccatis persoluendæ restarent, caro
tamen afflictionibus exercenda, ob multiplices fructus
quos ea severitas secum fert. Fructus hi exponuntur.*

*Animus,
peractis be-
ne cum
Deo rebus.
debet nihil-
ominus
corpori sub-
iraci, il-
ludque ca-
stigare.*

Hactenus de satisfactione exhibendâ, eāque pro ratâ portione
cum corpore diuidendâ, fuimus solliciti. Altius nunc promo-
ueo, actionemque corpori indico ulterius. Demus inquam sanè, a-
nimam ita cum Deo rationes suas instituisse, tantâque pœnitudine
detestatum fuisse patrata crimina, vt non culpa modò condonata
jam sit, sed pro pœnis omnibus sic satisfactum, vt nullis prorsus sit
in debitis, nihilque pœnarum persoluendum restet: an ideo censes
tu, animam debere corpori acquiescere, quod bellorum omnium &
litium incensor fuit & origo? Fareor, pax cum offenso Deo jam
coaluit, res acta est bene & sanè feliciter: verū, an quæ compo-
nendis omnibus tantam defatigationem sustinuit anima, cum carne
aget pacificè, per cuius petulantiam turbatum fuit & domi & foris?
Périculosa profectio, atque admodum temeraria est hæc dis-
simulatio: malè agetur ab animâ, si agat flaccidè.

*Exponit
id per ex-
emplum.*

Etenim si per seruorum ancillarumque inter se debacchantium
& per græcantium petulantiam & proteruiam, flammas temerè
per jocum circumductam, ædes conceperint; quæ tandem pa-
tris-familias industriâ & accurrentium labore sint sopitæ: an, li-
cet damni periculum discussum jam sit, intempestiuam seru-
rum ancillarumque procaciam dissimulabit herus, & incendio
extincto, cum incendiariis amicè aget & placidè? profectò si sa-
pit, compositâ domo, flammis superatis, tum dēnum iratos
vultus induet, ancillarumque licentiam meritis pœnis refræna-
bit, ne rursus per inertem indulgentiam, lasciviandi detur oc-
casio.

*Alioquin
corpus ite-
rum insô-
lescat.*

Peccator, quisquis es, fatis tibi conscius es, quantis ignibus
arserit animus; ignibus inquam, qui æternas flamas prouocab-
ant; discrimini vix eruptus es, lachrymisque quas ex animo
expressas

40.

41.

42.